

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

336.2

2-11

ար

Հաստատում եմ
կողմիցիս անդամ Քեթիկյան
1931 թ. ոգոստոսի 23-ին.

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

1931 թ. «ԳՅՈՒՂԻ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԻՆՔՆԱՀԱՐԿՄԱՆ»
ՈՐԵՆՔԸ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ.

§ 1. Գյուղում կամ ամառանոցային ավաններում բնակվող քաղաքացիներն իրավունք ունեն վորոչում կայացնելու ինքնահարկում կատարելու մասին հասարակական նշանակութուն ունեցող կուլտուրական և տնտեսական կարիքները բավարարելու համար:

Ծանոթություն.— 1. Ինքնահարկում կիրառելու մասին վորոչում կայացնելու իրավունք է վերապահվում նաև Դիլիջանի, Ստեփանավանի, Նոր-Բայազետի, Գորիսի և Վաղարշապատի քաղաքների բնակչությանը, դյուղական այլ վայրերի համար սահմանված ընդհանուր հիմունքներով:

Ծանոթություն.— 2. Ամառանոցային վայրերում ժամանակավորապես ամարային սեզոնի ընթացքում սենյակներ, տներ և բնակարաններ վարձող քաղաքացիները ինքնահարկման յենթա-

15013-57

կա չեն, յեթե նրանց մշտական բնակատեղը գտնվում է քաղաքներում:

§ 2. Ինքնահարկումը կարող է կատարվել ավյալ գյուղի բնարական իրավունքով ոգտովող, ինքնահարկմանը մասնակցող քաղաքացիների ընդհանուր ժողովի վերջում:

Ինքնահարկում սահմանելու համար ընդհանուր ժողովում պետք է ներկա լինեն տրվյալ գյուղի խորհուրդների բնարական իրավունքով ոգտովող քաղաքացիների ընդհանուր թվի կեսից վոչ պակաս մասը:

Յեթե պահանջվող այդ թվով քաղաքացիները ներկա չլինեն ժողովում, այդ դեպքում հրավիրվում է ընդհանուր ժողով՝ յերկրորդ անգամ, վորը համարվում է իրավասու, յերբ ներկա յեն լինում վերե հիշված քաղաքացիների մեկ յերրորդից վոչ պակաս մասը:

Ինքնահարկում սահմանելու վորոշումը բնութնվում է ներկա յեղող քաղաքացիների ձայների մեծամասնությամբ և բնյունված վորոշումը պարտադիր է գատնում բոլորի համար:

§ 3. Քաղաքացիների ընդհանուր ժողովի վորոշումը ինքնահարկման մասին, գյուղխորհուրդը իր յեղրակնոցությամբ ներկայացնում է Երջգործկոմին ի քննության:

Յեթե 10 որվա ընթացքում Երջգործկոմը չի հայտնում գյուղխորհրդի վորոշումը բնկանելու մասին, ապա այդ վորոշումը համարվում է ուժի մեջ մտած և պարտադիր է ավյալ

գյուղի բոլոր քաղաքացիների համար, անկախ այն բանից մասնակցել են նրանք գյուղի ընդհանուր ժողովում թե՞ վոչ:

Քաղաքացիների ընդհանուր ժողովի վորոշումը ինքնահարկման մասին, չրջանայրի գործադիր կոմիտեն կարող է բեկանել այն դեպքերում, յերբ այդ վորոշումը խախտում է գյուղի բնակչության ինքնահարկման բենքը:

2. ԻՆՔՆԱՀԱՐԿՄԱՆ ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՒՄԸ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԻ ԸՆԳՋԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒՄ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

§ 4. Ինքնահարկում կիրառելու խնդիրը կարող է դրվել քաղաքացիների ընդհանուր ժողովի քննությանը, գյուղխորհրդի, հասարակական կազմակերպությունների ինչպես և անհատական աչխատավորական անտեսության և քաղաքացիների առանձին խմբերի նախաձեռնությամբ:

§ 5. Նախքան ինքնահարկում կիրառելու խնդիրը քաղաքացիների ընդհանուր ժողովի քննության հանձնելը, գյուղխորհուրդը կորանտեսականների, չքավորության բատրակների և գյուղի ակտիվի մասնակցությամբ նախազծում են այն ձեռնարկումները, վորպիսիք պետք է իրադործվեն ինքնահարկման միջոցով և կազմում են այդ ձեռնարկումների իրադործման հետ, կապված ծախքերի նախական նախահաշիվը:

787

Ինքնահարկման միջոցներով մի քանի գյուղերի ընդհանուր կարիքները (ձեռնարկում ներքև) նախագծում է Շրջանային Գործադիր կոմիտեն, յեթե այդ գյուղերը չեն միացված մեկ ընդհանուր խորհրդով:

§ 6. Յեթե ինքնահարկման կարգով դանձված գումարները ծախսվում են մի քանի գյուղերի ընդհանուր կարիքները բավարարելու համար, ինքնահարկում կատարելու խնդիրը վորոշում է ամեն մի գյուղի ընդհանուր ժողովը, անկախ նրանից, միացված են այդ գյուղերը մեկ խորհրդով, կամ նրանցից յուրաքանչյուրն ունի իր խորհուրդը:

Մոտ տարածության վրա գանվող փոքր գյուղերում ընդհանուր կարիքների համար ինքնահարկում սահմանելու խնդիրը կարող է վորոշվել քաղաքացիների միջգյուղյան ընդհանուր ժողովներում:

Մեծ քանակությամբ բնակչություն ունեցող խոշոր գյուղերում ընդհանուր կարիքների համար ինքնահարկում կատարելու հարցը կարող է դրվել գյուղի առանձին մասերի ժողովներում, ըստ թաղերի, չրջանների և այլն:

3. ԻՆՔՆԱՀԱՐԿՈՒՄԸ ՁԵՎԱԿԵՐՊԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

§ 7. Գյուղի ընդհանուր ժողովների վորոշման մասին կազմվում է հատուկ արձանագրություն յերկու որինակից (արձանագրության տպագրված ձեվերը ուղարկված են չրջաններին):

Արձանագրության մեկ որինակը ուղարկվում է չրջանային գործկոմիտեին, իսկ մյուսը՝ մնում է գյուղխորհրդի գործերում:

§ 8. Ինքնահարկման վերաբերյալ կայացրած գյուղի ընդհանուր վորոշման մեջ պետք է անպայման մատնանչված լինի՝

ա) այն նպատակը և ձեռնարկումը, վորի համար կատարվում է ինքնահարկում:

բ) ինքնահարկման գումարը:

Ծանոթություն.— 1. Ինքնահարկման գումարը գյուղի ընդհանուր ժողովի վորոշման արձանագրության մեջ ցույց է տրվում հետեվյալ ձեվով.

1) Տվյալ նպատակը իրագործելու համար 1931 թ. անհրաժեշտ ինքնահարկի ընդհանուր գումարը (ընդունված գումարը).

2) Միասնական գյուղհարկ վճարող տնտեսությունների ինքնահարկմանը մասնակցելու չափը այսինքն՝ ցույց է տրվում՝ թե գյուղհարկ վճարող միջակ տնտեսությունները իրենց գյուղհարկի վորոշումը առկոսը պետք է վճարեն վորպես ինքնահարկ:

Ծանոթություն.— 2. Ինքնահարկի ընդհանուր գումարը արձանագրության մեջ ցույց է տրվում տվյալ ձեռնարկման նախնական նախահաշվով վորոշված գումարի համեմատ.

բ) ինքնահարկման վճարման ժամկետները.

§ 9. Ինքնահարկումը ընդհանուր ժողովների վերջամաժ կարող է կատարվել ինչպես դրամով, նույնպես և բնականով (բնարեքով):

Ծանոթութուն.— Ինքնահարկման կատարելու ձեվը (դրամով, բնականով և այլն) անպայման մատնանշվում է գյուղի ընդհանուր ժողովի վերջման մասին կազմած արձանագրության մեջ:

5. ԻՆՉՊԻՍԻ՞ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ Ե ԹՈՒՅԼԱՏՐՎՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼ ԻՆՔՆԱՀԱՐԿՈՒՄ

§ 1. Ինքնահարկումը թույլատրվում է կիրառել մեկ կամ մի քանի գյուղերի բացառապես կուլտուրական և տնտեսական հետեվյալ կարիքները բավարարելու համար՝

ա) կուլտուր-կրթական, առողջապահական, ինչպես և գյուղատնտեսության բարձրացմանը նպաստող հիմնարկությունների (դպրոցներ, գրադարաններ, խրճիթ-ընթերցարաններ, աղումքներ, ժողովրդական տներ, մանկապարտեզներ, մանկական մսուրներ, հիվանդանոցներ բժշկական, բուժական, անասնաբուժական և ագրոկայաններ, մթերապահատներ և այլն) կառուցման և տնտեսապես ապահովելու համար:

Ծանոթութուն.— § 10-ում թված նպատակներով ինքնահարկման կարգով

դանձվող գումարները գյուղի ընդհանուր ժողովների վերջամաժ կարող են ոգտագործվել հետեվյալ կարիքների համար՝

1) նոր հիմնարկությունների (դպրոցների, խրճիթների և այլն) կառուցման համար:

2) անցյալ տարիներից մնացած կիսավարտ հիմնարկություններն ավարտու համար:

3) հիմնարկությունների հիմնական և ընթացիկ նորոգում կատարելու համար:

4) հիմնարկությունների շենքեր և գույք վարձակալելու համար:

5) հիմնարկությունները կահավորելու համար:

6) հիմնարկությունները տաքացնելու, լուսավորելու և այլ տնտեսական կարիքներ բավարարելու համար:

7) կուլտուր-լուսավորական հիմնարկությունների անձկագմի աշխատավարձը վճարելու համար:

բ) ձանապարհային շինարարության համար (հասարակական նշանակություն ունեցող գյուղական, ինչպես և դաշտային ճանապարհների, կամուրջների, գետանցքների կառուցում, վերանորոգում և ապահովություն):

Ծանոթութուն.— Ինքնահարկման կարգով կատարվող ճանապարհային և

Չրատնտեսական շինարարությունը չի ազատում գյուղական բնակչութեանը այն պարհակային աշխատանքներից, վորոնք նախատեսված են ճանապարհային և Չրատնտեսական շինարարութեան օրենքներով:

գ) Հակահրդեհային պահպանութեան համար (հրդեհաչեղ գեպոնների ու սրահների կառուցում, սարքավորում, պահպանութեան և օպասարկութեան):

դ) Գյուղի բարեկարգութեան համար (Չրհորներ, քահրիղների, Չրմուղու, հանրային աղբջուրների, լճակների և այլ Չրամբարների, հրապարակների, փողոցների, բաղնիքների, անասունները թաղելու վայրերի կառուցում, բարեկարգ պահպանութեան, ճահիճների չորացում և այլն):

ե) Ռադիոֆիկացիայի և ելեկտրոֆիկացիայի համար:

Մանրութիւն.— Ելեկտրոֆիկացիայի վերաբերյալ հարցերը նախապես համաձայնեցվում են Չրջանային գործադիր կոմիտեների հետ:

§ 11. Միանգամայն արգելվում է ինքնուհարկման գումարների ոգտագործումը վարչական ծախքերը ծածկելու համար, ինչպես օրինակ՝ իշխանութեան տեղական մարմինների վարձատրութեան, այդ մարմինների շինքերի պահպանման կամ սարքավորման, ինչպես և այլ վարչական ծախքերը ծածկելու համար:

6. ԻՆՉՊԻՍԻ՝ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՈՒ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐ ԵՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒՄ ԻՆՔՆԱՀԱՐԿՄԱՆԸ

§ 12. Ինքնահարկմանը մասնակցում են՝
ա) այն կոլտնտեսականները, վորոնք ունեն չհանրայնացված յեկամտի աղբջուրներ:

բ) անհատական գյուղացիական տնտեսութեանները:

գ) տվյալ գյուղում մշտապես բնակվող քաղաքացիները նույնիսկ այն դեպքերում, յեթե նրանք չեն վարում գյուղական տնտեսութեան:

§ 13. Այն կոլտնտեսականները, վորոնք չունեն չհանրայնացված յեկամտի աղբջուրներ, ինքնահարկմանը չեն մասնակցում:

§ 14. Ինքնահարկմանը չեն մասնակցում նաև կոմունաները, կոլեկտիվ տնտեսութեանները և գյուղատնտեսական մշակող այն ընկերութեանները, վորոնք հանրայնացրել են հողերը և գյուղատնտեսական գույքը:

7. ԻՆՔՆԱՀԱՐԿՄԱՆ ՀԱՇՎԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

§ 15. Այն կոլտնտեսականները (կոլտնտեսութեան անդամները), վորոնք ունեն չը հանրայնացրած յեկամտի աղբջուրներ և վրհարում են միասնական գյուղհարկ, ինքնահարկի յեն յենթարկվում 6 ա. մինչեւ 12 ա.:

§ 16. Այն կոլտնտեսականները, վորոնք

ուսն են չհանրայնացրած յեկամտի աղբյուրներ, սակայն 1931 թվին ազատված են գյուղհաբուկից, ինքնահարկ են վճարում 4 ու մինչև 8 ու :

Ծանոթութիւն.— Կոլտնտեսականների չհանրայնացրած յեկամտի աղբյուրներ են համարվում ինչպես գյուղհարկի յենթակա յեկամուտների աղբյուրները (ցանք, անասուններ, գյուղատնտեսական հատուկ ճյուղեր) նույնպես ել գյուղհարկից ազատվող աղբյուրները (խոզաբուծութիւն, թրջնարուծութիւն, մեղվաբուծութիւն և այլն) :

Ծանոթութիւն.— Գյուղխորհուրդներին իրավունք է վերադասվում առանձին դեպքերում ազատել ինքնահարկումից այն կոլտնտեսականներին, վորոնց չհանրայնացրած յեկամուտները հարկված չեն միասնական գյուղհարկով :

§ 16. Չհանրայնացրված յեկամտի աղբյուրներ ունեցող կոլտնտեսականներին և գյուղհարկ չվճարող սակավազոր անհատական տնտեսութիւններին ինքնահարկումից ազատելիս հատուկ ուշադրութիւն պետք է դարձնել կարմիր բանակայինների, աշխատանքի և պատերազմի հաշմանդամների այն տնտեսութիւնների վրա, վորոնք լրիվ, կամ մասնակի չափով ազատված են գյուղհարկից :

Շրջանային գործկոմիտեերը պետք է աւանան առանձին հսկողութիւն գյուղխորհուրդների այդ ուղղութիւնը կատարվող աշխատանքների վրա և ապահովեն դասակարգային ճիշտ գիծը ինքնահարկում կիրառելու գործում :

§ 17. Այն տնտեսութիւնները, վորոնք մտել են կոլտնտեսութիւն մեջ, միասնական գյուղհարկի յենթակա յեկամուտների աղբյուրների հաշվառումից հետո, սակայն մինչեւ տվյալ գյուղի ինքնահարկման ձեւակերպելը, ինքնահարկ են վճարում կոլտնտեսականների համար սահմանված չափերով :

Որինակ՝ գյուղացին կոլտնտեսութիւն մեջ է մտել ոգոստոս ամսում—գյուղհարկի հաշվառումից հետո, սակայն ինքնահարկման կամպանիայից առաջ, յերբ դեռ տվյալ գյուղում ինքնահարկումը ձեւակերպված չէ յեղել : Այդ գյուղացին ինքնահարկ պիտի վճարի կոլտնտեսականների հետ հավասար հիմունքներով :

Յեթե այդ գյուղացին մտնի կոլտնտեսութիւն մեջ ինքնահարկումը տվյալ գյուղում ձեւակերպվելուց հետո, նա ինքնահարկ պիտի վճարի, վորպես անհատական աշխատավորական տնտեսութիւն, իր գյուղհարկի համեմատ :

§ 18. Այն անհատական աշխատավորական տնտեսութիւնները, վորոնք յենթարկված են միասնական գյուղհարկի, ինքնահարկ

կի և վճարում են 1931 թվից գյուղհարկի 50 տոկոսից մինչև 100 տոկոսի սահմաններում:

Յուրաքանչյուր անհատական աշխատավորական տնտեսութուն ինքնահարկի դրույքը վորոշում է նրա գյուղհարկի դրույքի համեմատ և այն տոկոսով, վոր սահմանում է գյուղի ընդհանուր ժողովը:

Որինակ՝ գյուղի ընդհանուր ժողովը վորոշել է գյուղհարկի վճարող տնտեսութուններից ինքնահարկի գանձել գյուղհարկի 75 տոկոսի չափով:

Յեթե տվյալ տնտեսութան գյուղհարկը հավասար է 100 ո., ապա նա այս դեպքում ինքնահարկ պիտի վճարի 75 ուրբի:

§ 19. Կուլակային տնտեսութունները ինքնահարկ են վճարում 1931 թ. միասնական գյուղհարկի 100 տոկոսի չափով:

§ 20. Միասնական գյուղհարկից 1931 թվին սավակազորութան հետեվանքով ազատված տնտեսութունները ինքնահարկ են վճարում 6 ո. մինչև 10 ո.:

Գյուղխորհուրդներին իրավունք է վերապահվում առանձին դեպքերում լրիվ կամ մասնակի չափով սակավազոր տնտեսութուններին ազատել ինքնահարկումից, ղեկավարվելով այս հրահանգի § 16-ում մատնանշված սկզբունքներով:

§ 21. Գյուղական վայրերում բնակվող վոչ կոոպերացված արհեստավորները և տրեսյանագործները, վորոնք չունեն գյուղատրն-

տեսակ. յեկամուտները, ինքնահարկի յեն յեն-թարկվում նրանց կողմից վճարվող յեկամուտային հարկի այն տոկոսի չափով, վորպիսին սահմանված է ընդհանուր ժողովի վորոշմամբ գյուղհարկի վճարող անհատական աշխատավորական գյուղացիական տնտեսութունների համար:

Որինակ՝ վոչ կոոպերացված տնայնագործը չունի գյուղական տնտեսութուն և յեն-թարկված չէ գյուղհարկի, իրեն յեկամուտների համեմատ նա վճարում է յեկամուտային հարկ 50 ո.:

Տվյալ գյուղում, վորտեղ բնակվում է այդ տնայնագործը, միջակ գյուղացիական տնտեսութունները գյուղի ընդհանուր ժողովի վորոշմամբ ինքնահարկ պիտի վճարեն դեցուք գյուղ հարկի 75 տոկոսի չափով:

Այդ տնայնագործը պետք է վճարի իր յեկամուտահարկի 75 տոկոսը, վորպես ինքնահարկ, այսինքն՝ նրա ինքնահարկի դրույքը պիտի հավասար լինի 37 ո. 50 կոպ.:

§ 22. Վոչ կոոպերացված տնայնագործների և արհեստավորների ինքնահարկի դրույքը վորոշվում է 1930 թվի հատուկ յեամոյակի (հոկտեմբեր—դեկտեմբեր) յեկամուտահարկի քառասյանովված գումարի համեմատ (յեամոյակի յեկամուտահարկը հավասարեցված է մեկ տարվա յեկամուտահարկին):

Որինակ՝ տնայնագործը յեկամուտահարկ է

վճարել 1930 թվի հատուկ յեռամսյակում 20
ա., նրա մեկ տարվա յեկամտահարկը հալա-
տար է 20 ա. չորս անգամ = 80 ա. վերջին գու-
մարի, այսինքն՝ 80 ա. համեմատ սլիտի հաշվել
և դանձել ինքնահարկը:

§ 23. Յեկամտահարկի չհարկվող միւնի-
մումով յեկամտահարկից ազատված արհես-
տավորները և տնայնագործները ինքնահարկ
են վճարում 6 ա. մինչեւ 10 ուրբլի:

§ 24. Վոչ աշխատավորական յեկամուտ-
ներ անեցող քաղաքացիները, վորոնք չունեն
գյուղական տնտեսություն և հարկված են յե-
կամտահարկով կամ ազատված են յեկամտա-
հարկից, ինքնահարկ են վճարում այն գումարի
100 տոկոսի չափով, վոր կստացվեր նրանցից
յեթե նրանք հարկվեյին իրենց յեկամուտների
համեմատ միասնական գյուղհարկով:

Որինակ՝ վորեն քաղաքացի գյուղում ըզ-
բաղվում է առեվտրով և չի գբաղվում գյուղա-
տնտեսությամբ: Իր առեվտրի յեկամտի հա-
մեմատ վճարում է յեկամտահարկ: Այդ առեվ-
տրականը դիցուք ունեցել է 1930 թվին յեկա-
մուտ 1500 ա.: Վորպեսզի վորոշել ինքնահար-
կի չափը, 1500 ա. յեկամտից պետք է հաշվել
գյուղհարկ, վորը հավասար է 530 ա. վերջին
գումարի չափով, այինքն՝ 530 պետք է վճարել
այդ առեվտրականը ինքնահարկ: Գյուղհարկ
պիտի հաշվել կուրակային տնտեսության դը-
րույքատարտակով:

Ծանոթություն.— Այս հրահանգի
§ 24-ով սահմանված կարգը չի տարած-
վում կրոնական պաշտամունքի ծառա-
յող անձանց վրա, վորոնք ինքնահարկ
պիտի վճարեն իրենց գյուղհարկի կամ
յեկամտահարկի չափերով:

Գյուղատնտեսություն չունեցող կրոնա-
կան պաշտամունքի ծառայողները ինքնահարկ
պիտի վճարեն իրենց յեկամտահարկի սահ-
մաններում:

§ 25. Գյուղական վայրերում բնակվող
բանվորները և ծառայողները, ինչպես և կոո-
պերացված արհեստավորները և տնայնա-
գործները, վորոնք չեն վարում գյուղական
տնտեսություն, ինքնահարկը վճարում են կա-
յուն դրույքներով, իրենց աշխատավարձի հա-
մեմատ, ըստ վորում՝

ա) Այն անձինք, վորոնց ամսական աշխա-
տավարձը 30 ա. ավելի չի, բոլորովին ազատ-
վում են ինքնահարկումից:

բ) 30 ա. ավելի, մինչև 75 ա. ամսական
աշխատավարձ ստացողները ինքնահարկ են
վճարում 4 ուրբլի:

գ) 75 ա. ավելի աշխատավարձ ստացող-
ները ինքնահարկ են վճարում յեկամտահարկի
75 տոկոսի չափով:

Ծանոթություն.— Ամսական 75 ա.
ավելի աշխատավարձ ստացող բանվոր-
ների-ծառայողների ինքնահարկման չա-

վը վորոչվում է մեկ տարվա յեկամտա-
հարկի տոկոսային հարաբերությամբ,
հետևյալ կարգով՝

ա) վերցվում է փաստորեն վճարած
յեկամտահարկի գումարը 1931 թ. հուն-
վարի 1-ից մինչև ոգոստոսի 1-ը:

բ) մնացած 5 ամսվա (ոգոստոս-
դեկտեմբեր) յեկամտահարկի գումարը
վորոչվում է ոգոստոսի դրույքը 5-ի
վրա բազմապատկելու միջոցով:

Որինակ՝ բանվորը մինչև ոգոստոս
ամիսը վճարել է 7 ա.: Նրա ոգոստոս
ամսի յեկամտահարկի դրույքը հավա-
սար է դիցուկ 85 կ.: Այդ բանվորի մեկ
տարվա յեկամտահարկը պիտի հավա-
սար լինի՝ $85 \times 5 = 425$ կ. + 7. = 432
ա. 25 կոպ.: Տարվա յեկամտահարկի 75
տոկոս նա պետք է վճարի վորպես ինք-
նահարկ: Տվյալ դեպքում ինքնահարկի
գումարը կհազմի 8 ա. 43 կ. (11 ա. 25
կ. $\times$ 75: 100 = 8 ա. 43 կոպ.):

§ 26. Գյուղխորհուրդներին իրավունք է
վերապահվում ազատել ինքնահարկումից տ-
ոանձին բանվորներին, ծառայողներին, կամ
կոոպերացված տնայնագործներին:

8. ԻՆՔՆԱՀԱՐԿՄԱՆ ԳԱՆՁՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

§ 27. Ինքնահարկման գումարները գան-
ձում է գյուղխորհուրդն այն ժամկետներում,
վորպիսիք սահմանում են գյուղի ընդհանուր
ժողովները:

Ինքնահարկման ապառքները գյուղխոր-
հուրդը գանձում է նույն կարգով, վորպիսին
սահմանված է միասնական գյուղհարկի հա-
մար. ժամանակին չմուծված ինքնահարկման
գումարներից գանձվում է տույժ:

§ 28. Ինքնահարկման գանձված գումար-
ները մուծվում են պետական խնայողական
դրամարկղ:

§ 29. Ինքնահարկ վճարողների անձնական
հաշիվները վարում է գյուղխորհուրդը:

9. ԲՈՂՈՔՆԵՐԸ ՅԵՎ ԳԱՆԳԱՏՆԵՐԸ ՏԱ- ԼՈՒ ՅԵՎ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ.

§ 30. Ինքնահարկի վերաբերյալ գանգառ-
ները, բողոքները և միջնորդությունները տրը-
վում են և քննության են առնվում նույն ժամ-
կետներում և նույն կարգով, վոր սահմանված
են գյուղհարկի համար:

10. ԻՆՔՆԱՀԱՐԿՄԱՆ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ՈԳՏԱԳՈՐԾԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ.

§ 31. Ինքնահարկման կարգով գանձված
գումարները մտցվում են գյուղխորհուրդի բյու-
ջեյի մեջ ըստ վորում անպայման պահպանվում
է ինքնահարկման նպատակային բովանդակու-
թյունը: Բյուջեյի ծախքային մասում ճշգրիտ
կերպով ցույց են տրվում այն ձեռնարկումնե-
րը, վորոնց իրագործման համար գյուղի ընդ-
հանուր ժողովի վորոչմամբ պետք է ծախսվեն

15013-57

ինքնահարկման կարգով հավաքված միջոցները՝

§ 32. Գյուղական բյուջեյի մեջ մտցվող ինքնահարկման միջոցները վոչ միայն պետք է ծախսվեն բացառապես գյուղի ընդհանուր ժողովի կողմից վորոշված նպատակի վրա, այլև անպայման պետք է հաշվի առնվեն տեղական բյուջեներով և առանձին հատվածներով:

§ 33. Մեկ խորհրդով չմիացված միջանի գյուղերի ընդհանուր կարիքները բավարարելու նպատակով ինքնահարկման գանձված գումարները ծախսում են չրջանային գործադիր կոմիտեները:

§ 34. Ինքնահարկման կարգով գանձված այն միջոցները, վորոնք չեն ոգտագործվում տվյալ տարում, մտցվում են գյուղական հետևյալ տարվա բյուջեյի մեջ և ծախսվում են այն նպատակների վրա, վորպիսիք մատնանըչված են ընդհանուր ժողովների վորոշման մեջ:

§ 35. Ճիշտ և ժամանակին ինքնահարկման միջոցները ծախսելու վրա հսկողությունը իրագործվում է գյուղխորհուրդների և չրջանային գործադիր կոմիտեների վերաստուգիչ հանձնաժողովների միջոցով:

§ 36. Ինքնահարկման միջոցներով կատարվող չինարարության վրա հսկողություն

ունենալու, տեխնիքապես ոժանդակելու, ինչպես և ղիֆիցիտային չինանյութերով մատակարարելու պարտականությունը ղրվում է Շրջանային Գործկոմների վրա:

ՀԱՐԿՄԱՆ ՅԵՎ ՄԻՋՈՅՆԵՐԻ ՆԵՐԳՐԱՎՄԱՆ

ՍԵԿՏՈՐ

Յերեվան

« Ազգային գրադարան

NL0203496

27599

Պատմության Տարածք

Գրքակազմ 4613

Գրքակազմ 1000 (Ը)

Տպարան 2000